

Českobratrská církev evangelická

dědictví reformace

TISKOVÁ ZPRÁVA K ZÁVĚREČNÉ PREZENTACI A UKONČENÍ PROJEKTU

OBDOBÍ REALIZACE PROJEKTU 2009 - 2011

Českobratrská církev evangelická zahájila v květnu 2010 realizaci projektu „Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti“. Projekt je financován z Integrovaného operačního programu, prioritní osy „Národní podpora cestovního ruchu“. Cílem projektu bylo vytvořit nový produkt cestovního ruchu v oblasti církevních památek pro návštěvníky z České republiky i ze zahraničí. Partnerem projektu je Ekumenická rada církví v ČR. Rozhodnutí o přidělení dotace předcházelo zdlouhavé dotační řízení po tom, co byl projekt zpracován a odevzdán v roce 2009. Protože 1. etapa projektu se díky tomu výrazně zkrátila, bylo nutné požádat o její posun, abychom odpovědně připravili výběrová řízení a také vydali první tištěné materiály.

V rámci čtyř etap projektu byly realizovány následující výstupy:

- 2 500 letáků k informačním místům o projektu a to k IC Praha, IC Brno, IC Telč a Velká Lhota, IC Herlíkovice a Vrchlabí a IC Mariánské Lázně a Karlovy Vary
- 250 plakátů s vybranými TOP 15 památkami z každého kraje
- 400 ks letáků o památkách reformace na Vysočině
- 5 000 ks obecných skládaček o projektu včetně jazykových mutací
- 10 000 ks map farních sborů a památek ČCE
- Informační místa k projektu byla vybavena potřebným zařízením a uvedené materiály jsou tam k dispozici pro návštěvníky z církve i mimocírkevního prostředí
- byl zprovozněn základní webový portál www.pamatky-cz.eu
- 5 000 ks publikace Dědictví reformace – PO STOPÁCH PAMÁTEK REFORMACE V ČESKÉ REPUBLICE, a to v českém, německém, anglickém a francouzském jazyce. Publikace mapuje 120 evangelických památek v ČR a je doplněna bohatou fotodokumentací.
- 10 000 ks kapesního Průvodce po stopách památek reformace v České republice, který je určen zejména návštěvníkům a milovníkům českých historických památek. Kromě popisu samotné památky, jsou v něm praktické informace, např. o dopravě, ale také tipy na výlety, či zajímavosti v okolí. Průvodce byl vydán v češtině.
- 10 000 ks DVD k projektu je posledním výstupem a lze na něm najít průřez památek, listovat publikací, najít kontakty a je doplněno evangelickou hudbou a ilustračním filmem. DVD má jazykové verze – ČJ, AJ, NJ a je určeno zejména pro informační místa k projektu i informační centra cestovního ruchu.

Celkem tedy bylo vydáno 43 150 ks tištěných a audiovizuálních materiálů, které spolu s informačním systémem a s provozem informačních míst tvoří skutečně jeden nový produkt náboženského cestovního ruchu, zaměřeného na reformační církevní památky.

V průběhu realizace jsme objevili i některé „Zapomenuté památky“, které snad i díky projektu znovu ožijí a stanou se navštěvovanými místy.

PREZENTAČNÍ A PROMOČNÍ AKCE

Projektový tým věnoval velkou pozornost prezentačním akcím, aby se materiály dostaly ke svým adresátům doma i ve světě. Zaměřili jsme se na několik typů akcí:

- Prezentace projektu v rámci církve, zejména ve farních sborech, kde jsou informační místa, ale i na seminářích pro faráře, kteří mohou být, a často i jsou, kvalifikovanými průvodci po památkách.
- Účast na velkých církevních akcích: Modlitba za domov při státním svátku ČR, Setkání křesťanů z Evropy Kirchentag 2011 v Drážďanech s účastí cca 100 tisíc návštěvníků.

Projekt CZ.1.06/4.1.00/06.05964 a CZ.1.06/4.1.00/06.05982 - Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti

- Prezentace projektu a distribuce jeho výstupů pro spřátelené církve zejména v Německu, Švýcarsku, Itálii, ale i v Maďarsku, na Slovensku, či v USA a v Kanadě.
- Prezenční akce pro veřejnost např. Noc otevřených kostelů, Den otevřených památek, tiskové besedy k jednotlivým produktům projektu, prezentace pro učitele dějepisu.
- Účast na veletrzích cestovního ruchu MADI MARKET 2010 v Praze a TOUR 2011 v Lipsku, kde byly navázány kontakty např. s Asociací průvodců cestovního ruchu v ČR, s Asociací křesťanských hotelů v Německu, či s Tour operátory z Polska, Slovenska a Německa.

SPOLUPRÁCE S CzechTourism

Kontakty s Českou centrálou cestovního ruchu otevřela další možnosti propagace projektu. Společná prezenční akce v září 2011 představila nejen tiskoviny našeho projektu, ale i „Snahu agentury CzechTourism oslovit široké spektrum věřících čtyř hlavních náboženských proudů v ČR. Česká republika disponuje řadou sakrálních míst a objektů, které mají kulturní i historický význam pro věřící turisty. Z ekonomického hlediska je tento segment významný, protože napomáhá rovnoměrnému rozložení turistů v regionech a řeší sezónní výkyvy“ – jak sdělil zástupce CzechTourism při této prezentaci.

Náš nový produkt v podstatě naplňuje jeden z těchto hlavních náboženských proudů a byl vhodně využitý pro novou koncepci agentury. Tuto skutečnost potvrdila i naše účast a prezentace našich materiálů **Fóru cestovního ruchu** v Pardubicích v roce 2011, kde se těšila pozornosti odborníků, hostů i novinářů. Pro CzechTourism jsme připravili i podklady pro materiál o nejvýznamnějších církevních památkách v ČR za sekci reformačních památek.

NÁVAZNOST na projekt MAGNI

Byla navázána i spolupráce s agenturou Helptour, která realizuje projekt MAGNI, zaměřený také na církevní památky v ČR, osobnosti církevní historie, cesty po těchto památkách a také osobnosti. Naše výstupy mapují právě evangelickou část těchto památek a s agenturou byla podepsána i dohoda o spolupráci.

OCENĚNÍ PROJEKTU V RÁMCI MMR

Projekt byl představen na Výroční konferenci MMR v Písku věnované projektům IOP, jako jeden z neúspěšnějších projektu v rámci naší výzvy v programu na podporu Národního cestovního ruchu. Kvalitně zpracované, graficky zdařilé tiskoviny s fotografiemi Martina Salajku, zhotovené ve studiu Trilabit, rozhodly o výběru našeho projektu - do newsletteru IOP. Tyto skutečnosti potvrdily, že projektový tým šel správným směrem. Kromě naplnění základního cíle, přispěla naše práce snad i k laskavějšímu pohledu sekulární veřejnosti na církev a její památky.

OBDOBÍ UDRŽITELNOSTI PROJEKTU 2012 – 2016

V době udržitelnosti projektu pokračovali promoční aktivity na různých akcích a každoročně bylo zpracováno i Hlášení i udržitelnosti projektu.

A. OPAKUJÍCÍ SE KAŽDOROČNÍ AKCE

1. VELETRH cestovního ruchu Holiday Word Praha – Výstaviště, v tiskovém centru, v některých stáncích,“
2. NGO – Market neziskových organizací – na vlastním stánku ČCE
3. NOC kostelů - prezentace projektu zejména v kostelech ČCE a ECAV v Praze
4. VELETRH PAMÁTKY, Výstaviště Praha
5. WORKSHOPY pro průvodce Pražské informační služby – Kostel U Martina ve Zdi, Kostel Sv. Michala- ECAV, Kostel Sv. Klimenta – ČCE, účast průměrně 20 – 25 průvodců PIS
6. KONFERENCE IOP, organizované MMR

B. AKCE K HISTORICKÝM VÝROČÍM A AKCE V ZAHRANIČÍ

1. Setkání evangelíků – Velký Krtíš, SR 2012
2. 20 let ECAV v ČR – Praha, 2013
3. Kirchentag 2013
4. IC TELČ – Putování do Lhoty, Konference reformačních muzeí 2013
5. 600 let Podobojí – 2014
6. Setkání křesťanů Wroclav 2014
7. Husovské slavnosti Praha 2015
8. Kirchentag Stuttgart 2015
9. Jeroným Pražský – Praha 2016
10. V. Evangelické setkání a Setkání křesťanů Maďarsko 2016

Projekt CZ.1.06/4.1.00/06.05964 a CZ.1.06/4.1.00/06.05982 - Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti

C. OSTATNÍ AKCE

1. Regiontour Brno – seminář o církevní turistice 2012 s přítomností arcibiskupa Duku
2. Seminář o církvích – Parlament 2012 (organizoval Petr Kratochvíl) s účastí církví v ERC se zastoupením SR a ÚCK ČCE
3. Konference Asociace Cestovních kanceláří, Biskupský palác, Praha, 2013
4. Návštěva německého biskupa U Sv. Michala, Praha 2014
5. Poutní dny Kroměříž, 2014
6. Svět knihy 2016

Statistika

- 2012 - 10 prezentací projektu z toho 1x v zahraničí SR (setkání evangelíků ze zahraničí)
2013 - 10 prezentací, z toho, 1 prezentace v zahraničí Kirchentag 2013 Hamburg namluven rozhlasový spot o FS Děčín a o projektu - M. Čejková
2014 - 9 prezentací – 1 v zahraničí Setkání křesťanů Woclav
2015 - 8 prezentací – 1 v Německu Kirchentag 2014 Stuttgart
2016 - 7 prezentací – 2 v Maďarsku Setkání evangelíků Békečšaba, Setkání křesťanů Budapešť

Celkem – po dobu udržitelnosti byl projekt prezentován na 44 akcích z toho 6 x v zahraničí.

Počty účastníků těchto prezentací byly různé od 20 – 30 průvodců PIS přes tisícovku třeba v kostele Sv. Michala v Jirchářích v rámci Nocí kostelů až po **deset tisíc i více na akcích Kirchentag** v Německu, kde měla ČCE svůj stánek.

Kromě cílených prezentačních akcí fungovali po celou dobu udržitelnosti informační místa k projektu:

Praha – Husův dům, stálá prezentace na obrazovce v průchodu Husova domu

Herlíkovice - Vrchlabí – Horský domov ČCE využití i při zahraničních návštěvách, ale i v rámci domácího cestovního ruchu

Telč - Velká Lhota, velmi dobře fungující spolupráce s vedením města velká návštěvnost – stálá expozice i k projektu v kostele ČCE, mezinárodní projekty ve Velké Lhotě, Putování do Lhoty

Karlovy Vary – Mariánské Lázně ve sborových domech, v kostele, ale i dobrá spolupráce s místními IC

Brno – zejména v Červeném kostele při různých akcích a pravidelných koncertech, ale i pro členy FS a hosty v sídle FS

Některá Informační místa i farní sbory si dotiskli svoje materiály, např. Mariánské Lázně i v NJ, Telč, Kostel U Martina Ve zdi, kde je vysoká návštěvnost zahraničních turistů.

Materiály z projektu dobře využily i **FS Dolní Krupá**, kde pravidelně spolupracují se školami – sdružení Slunečnice a realizují i ekoprojekty, dále **FS Vsetín** – spolupráce s místním informačním centrem.

Po celou dobu udržitelnosti byl aktualizován prezentační web projektu: www.pamatky-cz.eu.

Na něm jsou k dispozici materiály k projektu v tiskové podobě, takže Informační místa i farní sbory, ale i ostatní zájemci, mají možnost dotisknout si materiály dle svých potřeb, pročíst si publikaci i pustit DVD o projektu.

Díky projektu se zvýšil zájem a návštěvnost některých evangelických památek a kostelů nejen v rámci ČCE, ale i u jiných církví z ERC, které se v rámci partnerství do projektu zapojily – ECAV v ČR, Slezská evangelická církev, Církev Bratrská.

Pokračovala i spolupráce s CzechTourism a MMR při tvorbě nového produktu cestovního ruchu – **církevní turistika**, o kterém se mluvilo na významných fórech cestovního ruchu : Regiontour Brno, Holiday Word Praha, konference MMR. Dobrá spolupráce se rozvinula s projektem **Magni**, který realizuje obdobný projekt, ale věnuje se i církevním památkám všech konfesí.

Je tedy naprosto zřejmé, že realizace našeho projektu přinesla oživení zájmu o reformační památky v rámci domácího i zahraničního cestovního ruchu.

Projekt CZ.1.06/4.1.00/06.05964 a CZ.1.06/4.1.00/06.05982 - Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti

Pro ČCE samotnou to byl vůbec první projekt z programů EÚ, jeho výsledky vysoce hodnotily i spřátelené zahraniční církve, např. v rámci Kulatého stolu, ale i při výměnných zahraničních návštěvách. **Výpravná publikace** měla velmi dobrý ohlas ve farních sborech a inspirovala k vydání jiných materiálů v rámci seniorátu, či farních sborů.

Velký úspěch měl praktický **Kapesní průvodce** po našich památkách, ale i **čtyřjazyčná mapa památek a farních sborů ČCE** se začleněním památky do příslušného architektonického období, dále s kompletním adresářem, i s uvedením ubytovacích možností v rámci objektů ČCE.

V neposlední řadě byl projekt i inspirací pro podání jiných projektů z programů EÚ, či národních programů na získání dotací v rámci mezinárodní spolupráce, anebo v projektech ROP na opravy a revitalizaci reformačních památek.

Na závěr je nutno poděkovat především členům projektového týmu:

Dr. Mahuleně Čejkové, Ivaně Benešové, Miriam Richterové, Oliveru Engelhardtovi, Miloslavovi Nechybovi, Petru Kratochvílovi, Tomáši Najbrtovi, Monice Voženilkové, která projekt administrovala i v době udržitelnosti, dále členům redakční rady publikace (bohužel prof. Filipi již není mezi námi) členům SR, zejména těm kteří projekt patřovali – Lia Valková a Eva Zadražilová, Gerhardu Reininghausovi a celému ekumenické oddělení., které hodně pracovalo s cizojazyčnými materiály, redakci časopisu Český bratr, ale v podstatě všem pracovníkům ÚCK – kteří průběžně při projektu pomáhali – ekonomické oddělení, provozní oddělení, archiv i další

Děkujeme společnosti VERITAS a zejména doc. Melmukové i Žofii Vobrové, ale i ostatním za veškerou pomoc. Poděkování patří i Ekumenické radě církví za partnerství projektu.

Velmi zdařilé dílo odvedli ve společnosti Trilabit, která zajišťovala práce grafické, tiskařské, překladatelské i fotografické - zde nutno připomenout kvalitní práci fotografa Martina Salajky.

Poděkovat je potřeba za dobrou spolupráci i Centru pro regionální rozvoj (p. Petrová, p. Majdišová), spolupracujícím organizacím CzechTourism, Help Tour, Pražská informační služba a Institut pro památky.

Děkujeme však zejména Ministerstvu pro místní rozvoj a EU za finanční podporu projektu.

Praha, 25. 10. 2016

Kontakty:

Monika Voženilková, členka projektového týmu tel.: +420 224 999 272
vozenilkova@e-cirkev.cz

Janka Haluková, koordinátorka projektu tel.: +420 737 702 526
janka.halukova@seznam.cz
halukova@e-cirkev.cz
janka.halukova@seznam.cz

Projekt CZ.1.06/4.1.00/06.05964 a CZ.1.06/4.1.00/06.05982 - Zachování odkazu památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti